

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona
Fél évre ... 4 korona
Negyed évre ... 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... 14.- kor.
Fél évre ... 7.- kor.
Negyed évre ... 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.”-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

A vasutasok kardja.

Miskolcz, szept. 27.

(—y.) Nincsen kardja a magyar vasutasnak, nem volt soha s talán nem is lesz! Mindamellettt gyakorta esik szó róla, mint a vasutasok „régis és még most sem teljesedett kívánságáról.”

A napokban is bejárta a lapokat a hír, hogy a magyar államvasutak igazgatósága a vasuti alkalmazottak egyenruházatára vonatkozó s még 1895-ben a kereskedelmi miniszterhez benyújtott pályázat-tervezetnek, melyet a minisztériumban tárgyalás nélkül félretettek, most egy újabb följterjesztéssel kérte jóváhagyását.

E hírek szerint az új egyenruha-szabályzat életbeléptetésével az új egyenruhához *kardot* kapnának a vasutasok.

Hogy mi igaz mindebből, vagy hogy mily formában igaz e hír, nem tudjuk. Azt azonban állítjuk, hogy nem kívánsága a magyar vasutasnak az, hogy kardot kapjon.

Mert mire való volna is az neki? Azt értem, hogy a katona és a csendőr fegyverrel van ellátva. Hivatásuknak eszköze az. De a vasutas hivatásához a kardnak egyáltalában semmi köze sincs.

Szolgálatban kardot a vasutas nem hordhat, mert akadályozná szolgálata teljesítésében. Szolgálaton kívül hordaná tehát csak? Minek? Disznek? Dismagyarhoz, az ősi mentéhez hozzáillik, mint a régi magyar viselet elmaradhatatlan kiegészítő része — mert harcos nemzet voltunk — az ősi fringia, de egy hasznos polgári foglalkozást űző testületet kissé furesa karddal fölfegyverezni csupán csak azért, hogy legyen mit csörgetni a kövezeten.

Még a fegyveres erő tagjaitól is el kellene venni az oldalfegyvert szolgálaton kívül, — mindjárt megszűnne a sok kard-affair! — nem hogy még külön fölfegyverezzünk cél és ok nélkül annyi ezer embert.

Osztrák divat az okatlan és erőszakos egyenruhába-bujtatás, mely minden jámbor beamtart még föl is fegyverez, nem törődve azzal sem, hogy nem áll ám éppen jól mindenkinek, kivált a nem-katonaviselt embernek, a kardos egyenruha.

A mi felesleges, az kirívó és legtöbbször neveltséges. A kardos vasutasok épp oly megmosolyogni való alakjai lennének az utcának, mint a szegény finansz-biztosok huszár atillájuk-

ban, pengő sarkantyújukkal és lovassági kardjukkal. Már pedig nem szabad a vasutas komoly hivatását ily gyerek-játékkal neveltségessé tenni.

Önkéntelenül fölmerül az a kérdés is, hogy csupán a tisztviselői-kar büszkélkednek karddal az oldalán? A vasuti altiszt s a szolgáló személyzet nem részesednek a kardesörtetés örömeiben? Ez nem volna igazság. Ha kardot adnak a hivatalnoknak, adjanak az altisztnek s a szolgálóknak is. Nincs arra semmi ok, hogy ezek miért ne jutnának szintén hozzá egy praktikus — dohányvágóhoz. A kik erre azt felelik, hogy csak a tisztviselői-kar kap „disz-egyenruhát“ s csak ehhez dukál a kard, azokkal szemben az a nézetem, hogy az a disz-egyenruha még a kardnál is feleslegesebb, mert egyenruha csak szolgálatban kell, — s a mostani céljának teljesen és minden tekintetben megfelelő, — szolgálaton kívül pedig a polgári fekete kabát a legméltóbb disz.

Ne törje tehát a fejét azon senki egy pillanatig sem, vajjon pangánét vagy lovassági kard kell-e a magyar vasutasnak, mert bizony ninesen arra a kardra semmiféle szükség.

Van a magyar vasutasnak komoly óhaja és kívánsága elég, vajha ezek teljesedését érhetné meg minél előbb!

Egy elgázolási eset.

— Irta: Oroszlányi László. —

Kettős vágányú vonalrészén fekvő egyik állomáson történt évekkal azelőtt egy ember elgázolás, mely esetet részint érdekessége, részint az esetből merített tanulság végett mondjuk el.

Az állomás magas jegenyefákkal van környezve, sőt az állomási épülettel szemben levő kertben is ily magas fák diszlenek, melyeknek lombjai és ágai szeles időben oly erős zugást okoznak, hogy gyengébb, vagy emberi hangot teljesen elnyomnak — s az éj csendjét egészen megtörik. Az elmondandó eset alkalmával nyári zivataros éjjel volt, erős alszéllel — s így állomásunkon a fák oly zugást okoztak, hogy a vonat dübörgése, zakatolása észrevehető nem volt.

Az állomáson Budapest felőli irányból a kérdéses nyári éjjelen két vonat haladt át és pedig éjjel 12 óra 37 perczkor érkezett be az 52. számú tehervonat, mely 18 percz tartózkodás után tovább indult; reggel felé 4 óra 10 perczkor jött a 6. sz. személyvonat.

Az 52. számú tehervonat menetrendszerűleg a rendes időben érkezett és indult el. A vonat kihaladása alkalmával sem a vonat, sem az állomási személyzet rendkívüli jelenséget nem észlelt. Ezen vonat idejében az idő szeles, esős — szóval zivataros volt.

Mikor a hajnali szürkületben, — ekkor

TÁRCZA.

Hervadás.

Bús őszi fényt szór a nap szobámba;
Az utczán játszó gyermekesapat...
Elhallgatom reszketve, fázva,
Amint énekelnek az ablakom alatt.

És halkán, lopva szivembe esendül
Az ifjuságnak vesztett dala...
Elhervadok a gyötrelemtül!
S aly hogy alkonyul, már int az éjszaka.

Berezevli Jenő.

Szevári Tabarin.

— A „Haladás“ eredeti tárczája. —

Irta: Szüts Jenő.

„Tabarin feleségé“ -nek premierjéről jöttem Hűvös szél nyitotta szét mellemen a felöltőt, hogy szinte fázott bele a vesém is. Nem sokat törődtem vele. Olyan izzadt volt a homlokom s tüzelné éreztem az egész testemet. Jól esett az a friss levegő.

Agyamban a Catulles Mendés durvaságában is nagyszerű eszméi forrottak. Mintha csak magam életéből beigazolvam láttam volna az egyszerű komédiás jelmondatát, olyan jól esett elmormogni fogaim között azokat az igénytelen sorokat. Elmondtam magamban háromszor is:

A világ csak ámitás.
Komédia, semmi más —
És az embernek feje
Bolondsággal van tele,
Mint Tabarin süvege.

Hát persze, persze! Olyan hangulatban voltam, hogy hajlandóságot éreztem ezt a mondatot a legnagyobb életigazságnak kikiállítani. Komédia minden. Szinlelés! Nincs egy igaz hang. Érzés?! Hazugság! Csak haszonlesés! Ámitás! . . .

Ölik egymást az emberek. Egyik így, a másik úgy, kiki a maga módja szerint. Már az mindegy . . .

már megszűnt az eső — 4 óra 10 perczkor a 6. sz. személyvonat az állomásba berobogott, a megállás után a mozdonyvezető a vonatvezetővel azonnal a bejáratú váltókhoz sietett, mivel a behaladáskor a mozdonyvezető gyanus jelenséget észlelt. Tényleg a behaladási vágányon, vagyis a páros számú vonatok helyes vágányán a 666. szelvényben egy összeroncolt hullát találtak — ebben egy vonatmálházót ismertek fel, ki az előbb említett 52. sz. tehervonatonál tett zárfékezői szolgálatot.

A hulla a két sín között pontosan a 666. szelvényben feküdt, ezen helytől 14 méterre Budapest felé a külső sinszálon összeszakított köpönyeg volt, melylyel egy irányban a bal vágány padkáján egy kézi jelző-lámpás volt, teljesen sértetlen állapotban, de kivilágítatlanul, a rendes helyzetben, vagyis talpával a padkára téve. A köpönyegtől ismét 14 méterre Budapest felé a külső sinszál belső oldalán vérvonás volt észlelhető, s ez volt látható a kavicságy kavics darabjain is.

A 52. sz. tehervonat 116 tengelyből állt. A legutolsó kocsis — zárfék — egy „K” sorozatú máv. kocsis volt, melyen a fékülés nyitott és hátra felé fordított volt, a fékülés rendes védő korlátvassal fel volt szerelve.

Ez volt a tényállás — de arról, hogy a tehervonat zárfékezője mikon és mikép gázoltatott el, felvilágosítást adni senki sem

tudott. Hogy az igazán rejtelmes balesetre némi fényt nyerhessünk, s hogy a balesetet előidéző okokat kifürkészessük, az összes személyzet kihallgatása, s az elgázolt szerencsétlen pályatársunk hullájának orvos-örileg eszközölt felboncsolása volt szükséges.

Már a tényállás felvétele s a helyszíni szemle kétségessé tette azon — és eleinte hangoztatott — feltevést, hogy a zárfékező a tehervonat indulása alkalmával a fékről lebukott volna, s lebukásával oly szerencsétlenül vágódott fejfelé a sín koronájába, hogy rögtön meghalt volna.

A kihallgatott személyzet vallomása kevés utbaigazítást adott. A vallomások eredménye összefoglalva ez volt. Az 52. sz. tehervonat zárfékezője a kiinduló állomáson az előirt időben, sőt még korábban jelentkezett szolgálattételre, teljesen józan, kipihent állapotban — előzőleg 17 órás pihenője volt. A baleset színhelyén, az állomáson, a zárfékező hiánya észrevehető nem volt, — illetőleg nem volt megfigyelve az, hogy a zárfékező lámpásával adta-e az indulásra készen jelzést. Távolléte csak a második állomáson vétetett észre, ekkor a zárfék mérsékelten befékezve volt; a fékülésen táskája, zászlója, pipája találtatott; — oly nyom, mely a fékről való esetleges lebukását tanúsítaná, nem észleltetett. A vonat az induláskor minden különösebb rántás vagy rángatás nélkül jött mozgásba.

Valami kávéház előtt mentem el. Nehány részeg ember jött kifele. A nyitott ajtón füst-pára szűrődött ki a tiszta, hűvös levegőbe és zenehangok szivárogtak elő. Kissé távolról jött.

Bizonyosan valami chambre separéban mulattak mellette duhaj, korhelykedő fiatal emberek. Némelyik már igaz, hogy csak fél tudóval szívja befelé a fojtó füst-szagot és a frívól hölgyek parfümjének kábító illatát, de azért tartja magát, hogy ő bírja a mulatást. A másik a gerinczét fájlalja és mérhetetlen ellenszenvvel beszél az asszonyokról. Csak lopva meri a kaszirnő állát megcsipni, mert fél, hogy nagyon föltalál hevülni a vére, az pedig nem tenne jót az egészségének. Az ilyen ember bánatjában is iszik . . .

Bementem.

A sarok-asztalnál egy szegvári ismerősömet vettem észre. Láttam, hogy nem igen van vele mit beszélnem, mert nagyon vörösek voltak a szemei és a bor felét a pohára mellé töltötte.

Félre akartam fordulni tőle. Nem szeretem a részeg embereket. De ő meglátott. Mosolyogni kezdett felém a mámoros emberek különös bamba mosolyával, melylyel szeretnének valamit kifejezni. Az én barátom az örömet akarta kifejezni. Hiszen rég láttuk egymást. Bizony nagyon régen. Éppen az esküvőjén. Hogy tánczolt! Mint a kinek elment az esze. No, az igaz, hogy boldog egy fiatal ember volt a szegény. Meg is mondtam neki őszintén. Ő maga azzal felelt rá,

hogy egyszerűen vállat vont és a faképnél hagyott. Hát nekem elég volt az is. Legfeljebb sajnáltam az ostobát! . . .

Odajött hozzám. Tántorgó, bizonytalan lépésekkel. Már messziről nyult a karom után. Szeretett volna megfogózni. Mikor aztán elért, beleragadt a karomba mind a két kezével. Meg is csipett. Láttam az arczáról, hogy jól esik neki, ha rám támaszkodhatik. Engedtem.

— Jer, jer, kedvesem, oly régen nem láttuk egymást. Tudod te azt, hogy én nagyon szeretlek téged. Hát persze. De ki is ne szeretne téged? Mikor olyan jó vagy, olyan szép vagy! . . .

Odavitt asztalához.

Tele öntötte a maga poharát és elem tette. Ő meg az üvegből ivott. Megkóstoltam. Csak egy kortyot. Nagyon erős volt. Nem kellett.

— Hát hogy vagy? — kértem tőle.

— Ne is kérdezd. Jobb erről nem beszélni. Halott vagyok már én! Tönkre vagyok téve.

Egy pillanatra elhallgatott.

— Te. Inkább rólad. Te szép vagy, fiatal. Tele életkedvvel, boldogsággal. Hej, szépek is azok a fiatal évek! Kár, hogy olyan hamar elmúlnak! . . . No beszéljünk rólad . . . Ugy-e szerelmes vagy? No, de hogyan is kérdezhetek ilyet? Hát persze! Egy fiatal ember! . . . És nagyon szerelmes vagy?

Nem tudtam mit felelni ezekre a különös kérdésekre. Bántott a sok beszéd. A borszag

A rejtélyes esetben bevilágított azonban a bonczolás, melynek jegyzőkönyve ezeket tartalmazta:

1. A 35–40 évesnek látszó, jól fejlett izom- és csontrendszerrel bíró férfihullán nagyfokú roncsolások láthatók.

2. A koponyatetőn, a jobb falcsont közepe táján egymástól 3 cm.-re elhelyezett, egymástól párhuzamosan a nyílt varrat irányában haladó, egyenkint 5–6 cm. hosszú, 5–8 cm.-re tátongó, tompított, kissé zúzott szélű, csonthártyáig hatoló folytonossági hiány, melynek környékén a hajzat nincs vérel beszenyezve.

3. Jobb járomcsontnak megfelelőleg, a külső szemzug közelében egy C alakú, fél cm. hosszú, 3–4 cm.-re tátongó, éles szélű anyaghiány, melynek alapján meztelen csontfelület tapintható s melynek környékén az arcz lágy részei bemetszésre vérkiömlést mutatnak.

4. Ettől 2 cméterre feljebb, a homlok alsó részletén 1 cm. hosszú, metszett szélű, 2–3 cméterre tátongó, csonthártyáig hatoló anyaghiány.

5. Jobb szemöld felett egy ferde irányú, 2 cm. hosszú anyaghiány.

6. Bal szemöld felett egy hosszú irányú, 1–2 cm. hosszú folytonossági hiány.

7. Jobb szemteke roncsolt.

8. Jobb fülkagyló felső részén 2 cméterre beszakított horzsolás.

9. Balkar alsó harmadában levágva, a

metszlapok szélei olajszerű piszkos anyaggal szennyezettek.

10. Bal felkar középső harmadában törve.

11. A mellkas mellső felületén számos 1 és 2 cm. kiterjedésű szederjes elszinesedés, melyek közül egy nagyobb bemetszetvén, ott nagyobb fokú vérömlés találtatott, míg a többi ezt nem mutatta.

12. Mindkét czomb felső harmadában teljesen szétroncsolt.

13. Jobb alszár felső harmadában törés.

A belvizsgálatból csak a 20. pontot írjuk le, mely szerint:

20. A szegycsont felső részletében szálkás felületű teljes törést mutat, melynek környékén mérsékelt véraláfutás látható, a bordák épek.

Már most lássuk az orvosi véleményt:

a) A bonczolt egyén hulláján oly nagy fokú roncsolás található, minőket csakis valamely nagy erőt kifejítő gépezet zúzó hatása hozhat létre.

b) Kétségtelen, hogy ezen egyén mindkét czombját vasuti mozdony, illetve vasuti kocsik kerekai vágta le.

c) A halál hirtelen következhetett be.

d) A hullán kétféle, t. i. *vitalis* és *post-mortalis* sérülések állapíthatók meg. *Vitalis* eredetre mutat a szegycsont felső részeinek törése (l. a 11. és 20. pont), hol 2–3 cm. kiterjedésű véraláfutás volt látható, ugyancsak az arc jobb oldalán levő zúzott seb

meg szédített. Szinte magam is részeg lettem a gőzétől.

— Tudod szép dolog a szerelem, nagyon szép, de csak úgy, ha nem ismeri ember. Elég, ha könyvekből olvas róla. Én mondom neked! Tudod már én beszélhetek így, mert utána vagyok a komédiának.

— Szegény barátom, neked talán valami bajod van?

Merően a szemem közé nézett.

— Hát te is! Te is azt hiszed?

Tele volt a hangja szemrehányással.

— Barátom, barátom, te is olyan vagy, mint a többi . . . Látod, rám fogják, hogy bolond vagyok. Hazugság! Azt beszélnek, hogy korhely vagyok. Hazugság! Nem igaz ebből egy szó se . . . Te most azt gondold magadban, hogy én tök részeg vagyok. Azt se tudom mit beszélek. Pedig nem! Hát iszom, iszom, de nem árt. Olyan józan vagyok én, mint akár te . . . Szervusz, pajtás. Így beszéd közben nagyon szárad a torkom . . .

Ívott. Aztán a kezével megtörülte a száját, lelógó bajuszán csavart egyet, kettőt. Beszélni kezdett újra.

— No tudod, én végig játszottam a komédiát . . . Minden megjárja az életben, csak hűtlen asszony ne lenne a világon. Hiszen talán tudod az én históriámát? Nem? Elmondom, tanulhatsz belőle.

Nekem még mindig az együgyű komédiáson járt az eszem, a ki hűtlenségen ért feleségét meggyilkolta.

Hallgattam a barátomra is, de csak minden második szavát értetem.

— Várjál csak, hadd gondolkozzam egy kicsit . . . Azt hiszem, a verendán mondtad te azt a pár szót nekem. Persze. Most már világosan emlékszem rá. Azt mondtad: Vigyázz, vigyázz, az asszony meg fog csalni téged! . . . Megharagudtam rád, mikor ezt mondtad. Hiszen nagyon szerettelek; most is!

Meg akart csókolni, de kitértem előle.

— Hát igazad volt!

Nehezen nyögte ki ezt a pár szót. Aztán mellette csügesztette fejét és úgy láttam, hogy könnyezett. Részvétellel fogtam meg a kezét. Jól esett neki.

Megragadta kezemet s szívéhez szorította.

— Igazad volt! — ismételte szomorúan. — Nagyon szép volt az asszony, meg nagyon veszedelmes. Egy fél év mulva tudtam csak meg a valót . . . Megesalt a nyomorult, a becstelen, az alávaló! . . . Hej? szomorú dolog, keserves valami, mikor egy asszonyról kénytelen így beszélni az ember. Egy asszonyról, kinek magának az égi tisztaságnak kellene lennie, minden szeplő, minden folt nélkül! . . . Hahaha! Kevés ilyen asszony van a világon. Tudod te azt? Én tudom. Egyik olyan, mint a másik. Megtanultam! . . .

(3. p.), míg ellenben postmortalisnak veendő a koponya hajzata részein talált 2 nagyobb sebzés, melyek környékein a hajzat tiszta, vértelen volt, holott ha ily sebek élő egyénen ejtetnek, a környék hajzata okvetlen vértől szennyezett.

c) Hogy a sértések legsúlyosabbja, t. i. a balkar és a czombok lemetszése élő egyénen hoztattak-e létre, el nem dönthető.

f) Egyes sebek vitális eredetére mutat továbbá a hulla több szervének vérszegénysége, mert a hulla még ha nagy nyomásnak is van rövid ideig kitéve, nagyobb mennyiségű vért nem veszíthet.

Ez volt az orvosi vélemény.

Ezek után, bár az elgázolás körülményeire a kihallgatott tanuk felvilágosítást nem tudtak adni, ennek daczára részben az események láncolata, részben a pályatesten talált nyomok s részben a bonczjegyzőkönyvben részletezett sérülések természetére vonatkozó orvosszakertői nyilatkozat elégséges alapot nyújtanak arra nézve, hogy az elgázolás miként történtjét meg lehessen állapítani.

Ezek a megállapított ténykörülmények:

1. Az 52. sz. tehervonat zárfékezőjének fékhelye a zárkocsin hátrafelé volt fordítva — tehát Budapest felé — s ez magas, nyitott ülőhely volt, védő korláttal ellátva.

2. Az 52. sz. tehervonat az állomáson 18 percig tartózkodott, s ezen idő alatt zápor-

szerű eső volt, délnyugati széllel, mely hátulról csapta a vonatot.

3. A zárkocsi fékje behúzott állapotban találtatott, s ez csak a következő második állomáson nyitattott fel.

4. A pályatesten, illetve a sinszálon talált összeszakított köpenyeggel átellenben a padkán volt a kézi jelzőlámpás, talpával a földre téve, sértetlen állapotban. A lámpás védő dróttal nem volt felszerelve.

5. A hullán megállapított „vitalis“ s „postmortalis“ sérülések.

Ezen ténykörülmények egymással való összeegyeztetése és okszerű láncolata, a vasuti élet tapasztalataiból merített ismeretekkel kiegészítve, az eset lefolyását olyformán tárják elő, hogy az 52. sz. tehervonatok az állomásba való megérkezése alkalmával a zárfékező a fékjét megszorította, s ezután, mivel nyitott, sőt magas és teljesen védtelen ülőhelye volt, melyen a szakadó eső csapkodásának volt kitéve, — a vonat 18 percnyi menetrendszerű tartózkodási ideje alatt ott tartózkodni nem akarván, a fékről leszállt, s az ember természetszerű védekezési szokása folytán ezen hosszabb időre esőmentes helyet keresett. A zárfékjét megszabzon elhagyni tilos volt, meg azután ily záporban ide-oda mászkálni nem is lehetett, tehát a zárfék közelében kellett maradni.

A kocsik mellett az állomás felőli oldalon nem talált menedéket, hiszen innen csap-

Tanuld meg te is. Jobb lesz most, mint később, talán már nagyon is késő lesz! . . . Igyunk fiu! Jó ez a bor. Biz' Isten, ha ez nem melegítne, megfagynék . . .

Aztán egy kicsit mintha kiderült volna az arca.

A kielégített bosszuvágy édes érzetét láttam róla vissztükröződni.

— Hát megcsalt. Ott értem őket együtt. Az a mafla, tejeles száju hadnagyot meg — ötet! . . . Világ teljes életemben higgadt ember voltam, akkor sem csináltam szcénát. A hadnagy elsápadt s kicsuszott az ajtón. A kravátlíját egy fotelon felejtette. Utánna dobtam. Sirt az asszony, de nem haszáltak a könyek. Rá se néztem, hozzá sem szóltam. Elhallgattam a dologgal. Nem tudták meg soha. Minek csináljak nyilvános botrányt, eléggé fájt az nekem ugyanis! Fáj még most is.

Tündött pár pillanatig, aztán fölvetette rám a tekintetét.

— Hanem boszut álltam rajta! Keserves boszut, megöltem! . . . No, no, ne néz hát rám olyan különösen. Hiszen nem a két kezemmel öltem meg, nem adtam be neki mérget, nem! Egészen máskép. Elsorvasztottam! Kivítem a falumba, ott bezzeg nem látott uniformist. Nyomában voltam mindenütt, kinoztam minden szavammal, öltem napról-napra. Láttam, hogy esik össze. Minden nap soványabb lett. A melle olyan lett mint a deszka. A szeméit elsirta. Az arca

megsápadt . . . Jól van ez neked, gondoltam. Te is megöltél engemet, hát én is megöllek. Egy év alatt elsorvad az asszony és eltemetük. Azóta itt csavargok a fővárosban. Hát én egy közönséges gyilkos vagyok, úgy nézz rám . . . Ugye, ha egy fél órával ezelőtt mondom ezt neked, hát nem ültél volna az asztalomhoz. Kezet se adtál volna, meg se ismertél volna! . . . Hahaha! . . . Az asszony csinált belőlem gyilkost, nem én vagyok az oka! . . .

Megborzadtam ettől az embertől. Távobbb húzódtam tőle s újra eszembe jutott az ostoba Tabarin keserves históriája. Voltaképpen ezt a kettőt össze lehetett volna kötni.

Tabarint meg a barátomat. Mindakettő feleséggyilkos. Csak az eszközeik voltak különbözők. Az meg nem számít.

— No, fiu, most már elengedlek. Látom, hogy megutáltál, hát csak eredj tőlem. Állj föl észrevétlenül, ne is köszönj. Most nyílik az ajtó, no, siess . . .

A hűvös utcái levegő megcsapta arczomat s háttam mögött lassan csukodott befelé a kávéház nagy üveg ajtaja.

Visszanéztem még egyszer, hogy megláthassam azt az embert, kivel a véletlen hozott össze, de már késő volt. Szegvári-Tabarin a márványasztalra hajtotta fejét s éppen úgy rángatozott a teste, mintha sirna. Nem láthattam többet az arcát . . .

kodta a zápor és szél. Atment tehát a kocsi tulsó oldalára, hol a kocsi oldalai fel-fogták az oldalesőt. A zárfék fékszerkezete miatt ezen kocsi alá nem bujhatott, tehát előre ment s a zárfék előtti kocsi szemelte ki ideiglenes védő helynek. A padlóra letette kézi jelző lámpását, s azután az utolsó előtti kocsi alatt leült a külső sín-szálra, köpönyegébe burkolózva. Lehet, hogy a hosszabb idő alatt elszundikált, de sokkal inkább valószínűbb, az állomáson levő nagy fák zugása közben, a tőle messze 450—400 méterre levő hallható jelzéseket, mint a vonatvezető sipjelét, s a mozdonyvezető füttyjelét nem vette észre s az induláskor mozgásba hozott kocsi veszélyes tartózkodási helyén érte. Lehetséges, hogy még menekülni akart, de a kocsi kereke elütötte, s az utána jövő zárkocsi fékszerkezete, a fékösszekötő, nyomó és függő rudjai törzsét összenyomták és magukkal czipelték, miközben testéről a köpönyeg is lehuzatott. Az így elhuzzott s a 666. szelvényben élettelen állapotban maradt hullát találta maga előtt a 6. számú személyvonat, mely a hullán a post mortalisknak megállapított sérüléseket okozta.

Azon eset lehetősége, hogy akár a vonat érkezésekor, akár az indításkor fékjéről leesve, lebukva, fejét a sínbe vágta és ott nyomban meghalt volna, ki van zárva. A fejen ugyanis oly sebet, mely az életet ki-

oltja, az orvosi vélemény *post mortalisknak* nyilvánítja.

Feltéve az eset lehetőségét, a testnek a *zárfékes kocsi mögé* — mivel a fék hátrafelé volt fordítva — s oda, hol az első vérnyom találtatott, kellett volna lebukni. Ez esetben azonban a kézi jelző lámpásnak is vele kellett volna a földre esni, tehát ennek is az első vérnyom közelében kellett volna feküdni. A lámpás azonban ezen helytől 14 méter távolságra találtatott, a padkára letéve. Már pedig — a magasról — 3 méter — leeső lámpaüveg összetörik, különösen ha nincs védő dróttal körülvéve, — s ez pedig ép állapotban volt. Hogy az induláskor nem bukhatott le, tanúsítja a fék behuzott állapota, mert ha a fék ülőhelyén lett volna, fékjét az indulási jel előtt feleresztette volna. A fékről lebukva, *miután csak a kocsi mögé* eshetett, fején csak egy vitális sérülés keletkezhetett, de csupán ezen esés folytán szegy-csontnak vitális törése be nem következhetett. Hogy pedig ez utóbbit az orvosrendőri szakvélemény vitálisnak nyilvánítja, bizonyítéka annak, hogy az élő testet valami kemény tárgy összenyomta, s ez pedig más, mint a zárkocsi alatt levő fékszerkezet, nem lehetett. Nem talált végül bizonyítékot azon lehetőség, hogy akár az érkezésnél, akár az indulásnál a vonatnál oly nagy rántás és oly hirtelen fordult volna elő, melynek alapján a fékről való lebukást kimagyarázni lehetne.

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, szeptember 28.

(—ko—) Mária Henriette belga királyné meghalt. Minket magyarokat közelről érint a gyász, mert a királyné boldog emlékezetű József nádornak volt a leánya.

Büszkén vallotta otthonának Magyarországot és szívesen emlegette a brüsseli udvarnál. Mikor egyetlen fia Lipót, Brabant hercege 1869. telén tízéves korában elhalt, a királyi anya annyira kétségbe esett, hogy környezete az ő életét is félve a szomorú emlékektől messzire távozni kényszerítette. Hazajött Magyarországra s a szülőföld hatása, a hazai levegő jótékony hatással volt a nagyon beteg, megtört királynéra.

Rudolf trónörökös halála óta nem volt magyar földön, de mindig örült, ha magyarokkal találkozott s ezek előtt magyarnak vallotta magát.

Méltán megbotránkoztatta a művelt világot az a kinos jelenet, a melyet II. Lipót belga király leányával Lónyaynéval szemben provokált, amit az anyagi jóságú királyné emléke meg nem érdemelt.

Elvesztették a tenger-szemét is. Méltán háborította fel a közvéleményt az ítélet megokolása s kitűnik

abból a magyar képviselők teljes tájékozatlansága, valamint az is, hogy a bíróság hatáskörét túllépte.

Az ügy a képviselőház elé kerül és heves vitákra fog alkalmat adni, mert ebből a drága hazából, melynek minden talpalattnyi földjét honi vérrrel szereztünk meg, ily jelentékeny részt könnyelműen oda dobni nem szabad.

Szabad Amerika is felszólalt a Romániából kiülő zsidók érdekében s jegyzéket küldött az európai nagyhatalmakhoz hivatkozva a berlini kongresszus határozatainak tiszteletben tartására.

Ugy látszik Amerika nem azt akarja elérni, hogy a zsidók ki ne jöjjenek Romániából, hanem hogy hozzájuk ne vándoroljanak be.

* * *

Pelépül már a turóc-szt-mártoni cellulose-gyár is. Közgazdasági szempontból a gyár előnyére válhatik a felvidéknek, de tekintettel azon körülményre, hogy a részvények tulajdonos része idegen kezben van, és hogy a gyárnak már előre is kinevezett tisztviselőj és munkásai is kivétel nélkül külföldiek lesznek, a nemzetiségi agitáció főfészkében politikailag igen veszedelmes lehet, annál is inkább, mert a Tátra-Bank áll az új intézmény mögött.

Összetett kézzel nézzük a közelgő veszedelmet, s rövid idő múlva porba hullni látjuk a magyarság vég-

Az elgázolás tehát csak a fentebb elmondottak szerint történhetett.

Már most leszűrhetjük ezen eset tanulságát.

1. A vonat indulási jelzésekor minden egyes ember figyelje meg, hogy az utána levő adja-e az indításra készen jelzést, ha nem látja, menjen oda, kutassa meg az okát, de addig semmi esetre se adja tovább a jelt, míg arról meg nem győződött, hogy az utána való ember ott van-e s adta-e a jelzést.

2. Bármilyen legyen az idő, a koesi alá senki se bujjék, mert a vonatnál váratlan mozgás mindig történhet, s ekkor életével lakol gondatlanságáért.

A személykocsik ajtajainak bezárása.

Hivatalos utazásaim alatt figyelemmel kísérve a vonatkísérők működését, sokszor vettem észre, hogy a személykocsik ajtajait nem mindig zárják be, különösen a folyósós kocsiknál s ha a szakaszos személykocsik ajtajait általában be is szokták csapni, az elzáró kallantyút sokszor nem akasztják be.

Hogy a kifelé nyíló ajtókkal bíró folyósós de különösen a szakaszos kocsiknál az elzáró kallantyú be nem akasztása az utazó közönségre

vért, melyhez minden követ a hazafui önfeláldozás és lángoló hazaszeretet hordott össze küzdelemmel, fáradsággal, verejtékkel...

* * *

Az oroszok fehér cászája ellen ismét merényletet követtek el, a mely a szerencsés véletlen következtében nem sikerült.

A czár a kurszki hadgyakorlatok után Pétervárra készült utazni. Mint mindig, ezuttal is titokban tartották, hogy a czár melyik utvonalon fog utazni. Az összeesküvők úgy segítettek magukon, hogy valamennyi vonalon, a mely Kurszkból Pétervárra visz, félre-eső helyeken felszedték a vasuti sineket. A czári vonat vezetője, úgy látszik, idejekorán észrevette a veszedelmet, úgy, hogy a vonatnak nem történt semmi baja. Az északi expresszvonat azonban a nikolai-vasrosdi vonalon kisiklott.

A merényletet a vasuti vonalat őrző katonaság szemeláttára készítették elő. A vasuti vonal mentén már föl volt állítva a katonaság kettős sorfala, mikor két ember vasuti tiszt ruhába öltözve, átment a katonaság sorfalán, hogy a sineket megvizsgálja. Az alapos sínvizsgálat ürügye alatt kiszedték a csavarokat, a mit a mitsem sejtő katonák nem is vehettek észre. Mikor a merényletet följelentették, a vasuti ruhába öltözött összeesküvőknek akkorra már nyoma veszett.

* * *

nézve mily veszélyes jár, azt bővebben részletezni felesleges, mert a szakaszos kocsikban egyedül az ajtón van leereszthető ablak, a melyet nyári időben rendesen nyitva tart a közönség és tapasztalat szerint daczára minden tilalomnak, az ajtóra reátámaszkodva néz ki az ablakon.

A szakaszos kocsiknál ugyan nem ilyen veszedelmes az ajtók el nem zárása, mert az ajtók rendszerint befelé nyílnak és ha egyszerűen csak be vannak téve nem járnak közvetlen veszéllyel az előttük állóra, vagy a reátámaszkodóra, azonkívül ugy a fülkék, mint a folyósók leereszthető ablakokkal vannak ellátva s a közönség ezeket használja szellőztetésre és arra is, hogy rajtuk kinézzen.

Mindaz által ezen személykocsiknál is igen kívánatosnak, sőt szükségesnek tartom a kocsijajtók elzárását: először is, mert — mint tapasztaljuk — igen sok koesi ajtaja magától nyílik ki s ez eltekintve a kellemetlen légvonattól a mit okoz, könnyen balesetet is idézhet elő, mert gyakran vannak az utazó közönséggel kis gyermekek, a kik a folyósóra kiszaladva, könnyen a nyitott ajtóhoz juthatnak és kieshetnek, de vannak a közönség között bravuroskodó nagy gyermekek is, kiket a nyitott ajtó könnyen a lépcsőre való kiállásra csábít és ha baj történik,

A külföld minden részéből és a vidékről összegyűltek a vendéglősök, hogy XXI. rendes közgyűlést megtartsák. Rendeznek lucullusi lakomákat, élvezetes kirándulásokat, szóval esznek, isznak és — hátaöznek a mi zsebünkre.

Lehet, hogy az idegen forgalom emelése szempontjából üdvös is, de a mint a pékek kongresszusa után nem lett nagyobb a zsemlye, a XXI. közgyűlés után sem lesz nagyobb és olesőbb a vendéglői adag

Innen-onnan.

— A szerelem a férfiba a szeméin, a nőbe a fülein jut be.

— A nő mindig hű, — hol az egyikhez, hol a másikkhoz.

— Évát Ádám bordájából teremtették Lám, már akkor is asszonyért törték be a férfi oldalát.

*

Mámor.

Furcsa madár az a mámor . . .
Hogyha az emberre száll,
Ide-oda fészkelődik,
Nyugtot sehol nem talál.

Az emberrel csak úgy játszik,
Mint lapdával a gyerek;
Olykor-olykor földhöz vágja,
De sohasem kapja meg.

csakis a vasutban keresik a hibát: azonkívül a toilette fülkék ajtajai, mint tudjuk, épen a folyosó végét elzáró ajtók felé nyílnak, már most ha ezen ajtó nincs lezárva és magától kinyílik nagyon könnyen megtörténhetik, különösen éjjeli időben, hogy az egy kissé vigyázatlan vagy elszórakozott utas nem nézve körül, egyenesen neki lép a nyitott ajtónak s kilép a másvilágra. Az is megtörténhetik, hogy valaki az ajtó közelében áll s midőn egy kanyarban hirtelen kivágódik az el nem zárt ajtó, az fejbe üti őt.

Azt is észrevettem, hogy az egyes kocsik homlokajtajai — noha ezek csak étkező kocsival bíró vonatoknál tarthatók nyitva, melyekkel rendszerint teljesen záró suffetes kocsik közlekednek — sem szoktak elzárva lenni, pedig az utazó gyermekekre és vigyázatlan emberekre nem kis veszélylyel jár, sőt nem egyszer tapasztaltam, hogy a vonat végén álló utolsó kocsii végső homlokajtaja sem volt elzárva — ez csak figyelmeztetésemre történt meg, s ennek nyitvahagyása főleg éjjel nagyon veszedelmes. Vannak nyughatatlan természetű, fészkelődő utasok, kik sehol sem találják helyüket, csupa kíváncsiságból mindent megnéznek, minden ajtót megpróbálnak s ha nyitott ajtóra találnak, azon keresztülmennek a másik kocsiba és megeshetik, hogy sötétben

felületes figyelmünkkel nem véve észre, hogy több kocsii nincs, a nyitott homlokajtón neki mennek a halálnak. A sufflet-bőrök és a felhajtott átjáró hidak ugyan általában ezt magakadályoznák, de sokszor csak lazán vannak behajtva s a kiesést meg nem gátolják.

Talán túlzottnak is tetszenek ezek az intések és aggodalmak, de az ezen veszélyt és bajt magában rejtő vasuti közlekedésnél és szolgáltatnál sohasem lehet az ember eléggé óvatos.

Azt fogják mondani, hogy ez nem is lehetséges, hogy mindig minden állomáson minden ajtó elzárassék, mert ha 1 percz a tartózkodás, erre idő sincsen.

En meg azt mondom, hogy igen is lehetséges, különösen előzetes figyelmes jegyvizsgálat után, mert az 1 percz tartózkodással bíró állomásokon rendszeren kevés utas száll ki és a kaulauz igyekezzék a kiszállásnál oly helyet elfoglalni, hogy lehetőleg közelben legyen, azután meg fejtsen ki egy kis fürgeséget és az utasok kiszállása után végigszaladva a kocsik mellett, zárja el az ajtókat.

A napokban Ausztriában utaztam és ép az ajtók elzárásáról gondolkodván, figyelemmel kísértem e tekintetben a jegyvizsgálókat és bizony mindig bezárták az összes ajtókat.

CSARNOK.

3 A rablók pinezéje.

— Angolból fordította: Sz. B. —

Még az a nő sem, a ki — akaratlanul — vezetője volt, mert ez jóval elébb érve a barlangba, annak az előbbi lépcsővel átellenben levő másik nyílásán át már ismét el is távozott, bizonynyal hogy az ezzel földalatti összeköttetésben levő másik barlangba menjen. Nehány pillanat múlva azonban ismét megjelent a nyílásnál és a barlangba lépett. Az agg önkénytelenül kardjához kapott és néhány lépést hátrált. A nő — magas, sovány, beesett arczu öreg asszony — lassan, óvatosan, karjait kinyújtva maga előtt, haladt előre, és nem látta meg az alig néhány lépésre álló férfit. Észre lehetett venni, hogy — vak volt.

Az agg lélekzetét vissza fojtva állt. Egyszerre feje fölött a kis harang meg kondult. Az öreg nő meglegedett kaczagába tört ki, s halkán morgta magába:

— „No, végre jönnek. Kíváncsi vagyok, mit hoznak ma éjszakára!?”

Az agg ijedten tekintett szét valami buvó-hely után. Hallani lehetett mint oda künn a nyílás elől a követ elhengerítik és vaskos, nehéz lépé-

sek tompa zaja kezd kongani a kő-lépcsőn. E pillanatban az öreg egyik szögletében magas faragványos faágyat vett észre. Oda ugrott és összehuzódva elbújt az ágy és a barlang fala közti szűk helyen. Az öreg asszony, az érkezők zajára figyelve, nem vette őt észre.

— „No, vén anyóka! — kiáltá a férfi, a ki a fiatal nőt hozta, — itt van, nesze- a mai esti zsákmány! a legszebb nő, kit valaha karjaimban tartottam. Ha fiatalabb lennék, élhetett volna még, de feleségemnek kellett volna lennie! Így nem marad más, mint felaprítani ezt is és eltemetni — a többi mellé!”

A mig a rabló így beszélt, társai a holttestet fosztogatták ki ékszerreitől, és már minden aranyat-ezüstöt leszedtek róla, csak az egyik ujján levő aranygyűrűt nem tudták lehuzni. A mig néhányan azon vesződtek, egyik közülök kirántotta kését s egy erős vágással lemetszete az ujjat s az ágy mögé hajtotta. A másik észre vette, hogy a gyűrű rajta maradt a levágott ujjon és utána akart nyulni, hogy megkeresse és felvegye, de társa elrángatta onnan, hogy hiszen majd megtalálja azt holnap is, most sietni kell a másik barlangba, hogy a testet eltemessék, s aztán vacsorához ülhessenek. Ebben mindnyájan megegyezének, és az ujj az arany gyűrűvel — ott maradt, ahová esett.

(Folytatjuk.)

Először is már a megállásnál alkalmas helyet foglaltak el és az indulás előtt futva siettek végig a vonat mentén és elzárták az összes ajtókat.

Beismerem, hogy az ajtók folytonos zárvaratása sok fáradtsággal jár, de figyelem, kellő körültekintés és iparkodás mellett mindig lehetséges lesz ez és meg lesznek óva a jegyvizsgálók az aggodalomtól és a nyitva hagyott ajtók által támadható balesetek kellemetlenségeitől.

— s. — ó. —

A vasutasok és a póttartalék.

Miskolc, 1902. szept. 28.

Az általános vasuti igazgatás személyügyi ágában mostanság élénk forgalma van ama időszaknak mondható kérvényeknek, melyekben a védkötelezettség alatt álló alkalmazottak tényleges katonai szolgálatra való bevonulásuk alkalmából szabadságolásukért, illetve a szolgálat alóli felmentésükért folyamodnak.

A nép bölcsen nevezte el „nagy sornak“ a védkötelezettséget és amaz észrevétele sem jár messze az igazságtól, hogy a polgári élet rendszeres munkája csak a „sor“ után kezdődhetik. A szükség azonban törvényt bont. A megélhetés utáni törekvés sok embert még a védkötelezettség teljesítése előtt kenyér-pályára hajt, és bárminő csábos életelezők sarkalják fel a tettvágyat, a nemes felbuzdulások hevéit okvetlenül lehűtendi az a lehangoló érzet, mely mindanha támad, amint feltűnik előttünk az élet számításait merészen és biztosan keresztező akadályoknak előrevetett árnyéka.

A védkötelezettség, mint a polgári életelezők akadályos kivételében ritka esetekben mondható elháríthatónak. A katonai orvosi felülvizsgálatok csupán komoly szervi vagy érzei fogyatkozások megállapítása után adnak abszolutoriumot és ha ezt megadják, a polgári élet mesgyéjének további koptatására kiadott utlevelük alkalmas arra, hogy az önbizalmat megcsorbítsa, mert hiszen csak baj az ára az ilyen utleveléknek.

Mindazok, akik védkötelezettségük teljesítése előtt lépnek a vasutintézet szolgálatába, ilyen értelemben vélekedhetnek e tárgyról. És el is képzelhető, hogy törekvésüknek, haladásuknak mintegy kerékkötője a „nagy sor“ fölötti gond, amelynek nyomasztó súlyától azonban némileg felszabadíthat az a tudat, hogy a vasutintézet személyügyi igazgatását katonai ügyekben is áthatja a méltányosság érzete. Ez természetesen, csak általános értelemben mondható.

A vasut-intézet az állás rendszerességéhez, az alkalmazott minőségéhez és a szolgálati idő tartamához képest fokozatokat állít fel méltányossági érzetében. Okmány mellett kinevezett végleges minőségű alkalmazottak (hivatalnokok, gyakornokok, altisztek és szolgák) valamint ok-

mány mellett kinevezett ideiglenes minőségű havi, vagy évi fizetésű alkalmazottak, az ideiglenesek, ha legalább egy évig rendszeresített állást töltenek be, tényleges katonai szolgálati idejük tartamára összes illetményeik beszűntetése mellett szabadságoltatnak. (1891. évi 15. sz. Hiv. Lap 46882. sz.)

Kétségtelenül emberséges intézkedés ez; gyöngéden szabadságol és kíméletlenül ajtót nem mutat, existenciákat nem nyomorít, törekvéseket elfecsérelni nem hágy, ide-oda kapkodó proletár-nyaggal a társadalmat nem terheli, de sőt, mint egy szerető apa kitarja a karjait visszafogadni a császár kenyerétől megérté fiut.

Igen, így bánik a vasut azzal az alkalmazottal, a ki végleges minőségű, vagy a ki ideiglenes minőségben legalább egy év óta rendszeresített állást tölt be.

Ámde, a kinek az ideiglenes minőségében eltöltött esztendejéből csak pár nap is hiányzik, szomorú sors jut osztályrészül. Az ugyanis, a vasuti szolgálatból kilépettnak tekintetik és a vasut-apa különös gráciájának tekinthető, ha a kilépett fiúnak a katonai sor utáni újbóli felvétele kilátásba lesz helyezve. Az illető, a kit a sorhad, haditengerészet, vagy honvédség állományába soroztak és tényleges szolgálat végett hosszas időre vonul be, még belenyugodhat sorába, ha védkötelezettsége miatt a létszámból törlik és a szolgálatból kilépettnak tekintik, ámde keserves ez az intézkedés azokra az ideiglenes minőségben egy teljes esztendőt el nem töltött alkalmazottakra nézve, a kik tényleges katonai szolgálatuk teljesítése végett katonai kiképzésük céljából csupán a szokásos nyolcz heti időtartamra hivatnak be a hadsereg vagy honvédség póttartalékába.

A katonai ügyekre vonatkozó, mint már említettük, kielégítően humánus és méltányos rendeletek közt, a maga merevségében valóban rikkító intézkedése ez a fennálló rendeletnek, mely sokszor hasznavehető, iparkodó és az intézetre előnyös munkaerőket nyolcz heti távollét miatt pályájuktól teljesen elszakít.

A katonai kiképzésük végett nyolcz heti időtartamra bevonuló ideiglenes minőségű alkalmazottakat, ha egy évig rendszeresített állást nem töltenek is be, méltányos volna a kiképzés időtartamára összes illetményeik beszűntetése mellett szabadságolni s a most fennálló rendelet idevágó intézkedéseinek, reformálásának indokául, a már említett méltányossági okon kívül még az is felhozható, hogy a póttartalékos alkalmazottak, az időszakos fegyvergyakorlatoknál tapasztalható nagymérvű szabadságolásokkal nem terhelik az intézetet.

Putnoki Béla.

Felkérjük hátralékos előfizetőinket, hogy az esedékessé vált díjakat kiadóhivatalunknál mielőbb fizessék be, mert ellenkező esetben a lap küldését be fogjuk szüntetni!

HIREK.

* **Eljegyzés.** Papp Jenő m. á. v. hivatalnok, tartalékos honvédhadnagy eljegyezte *Kutka* Ilonka kisasszonyt Nyír-Lugoson.

* **Halálozás.** *Pető* Leona, Pető János főellenőr losonci állomásfőnök és neje sz. *Halassy* Irén leánya f. hó 26 án hosszas szenvedés után jobbletre szenderült. Temetése a rokonok, jó barátok nagy részvéte mellett e hó 27-en ment végbe.

* **Házasság.** *Seregélyesi* Ferencz m. kir. államasvasuti állomási főnök szeptember 29-én délelőtt tartja esküvőjét a Kálvin-téri ev. ref. templomban *Győri* Margit kisasszonnal, Győri Gyula m. kir. államasvasuti főfelügyelő leányával.

* **Elgázolt állomás főnök.** Németh Dezső állomás főnököt szolgálatának teljesítése közben e hó 25-én elgázolta a behaladó 943 sz. vonat. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseket szenvedett, eszméletét azonban nem veszítette el, sőt kötelességéről sem feledkezett meg. Mikor összeroncsolt testtel kiszabadították a sinek közül, utolsó szava volt:

— Vigyázzanak, a 906-os személyvonattal Karlóczán találkozhatnak.

Ezután elvesztette eszméletét s most élethalál közt fekszik. Németh Dezső tizenkét esztendővel ezelőtt a premontrei rendben tanár volt s nősülés miatt lépett ki a rendből és lett vasuti hivatalnok.

* **Baleset a műhelyben.** A m. á. v. miskolci műhelyben súlyos baleset történt s csak a véletlennek köszönhető, hogy sikerült a baleset áldozatát a megvakulás veszélyétől megmenteni. *Takács* András kovács egy izzó géprészt munkált meg a gőzkálapáceszal, mely oly erővel ütődött a vasra, hogy a szerte hulló tüzes vasszilánkok egyike súlyos égési sebet ejtett a kovács jobb szemhéjára. A szerencsétlenül járt munkást saját kérelmére folytán lakásán ápolják.

* **A leánya sirján öngyilkosságot** akart elkövetni a rákosi temetőben *Külkei* Dezső m. á. v. altiszt. Háromszor mellbe szurta magát s veszedelmesen megsérült. A mentők lakására vitték.

* **A vonat elé vetette magát.** *Battonya* állomás közelében tegnap a szegedi vonat elé vetette magát *Feják* Mirkó jómódu battonyai földműves. A vonat kerekei halálra roncsolták a szerencsétlen embert, a ki családi bajokból eredő buskomorságban vált meg az élettől.

* **Lopások a vonaton.** *Cserey* Zsigmond dr. máv. pályarvos zsebéből Gráz és Merburg között a vonaton kilopták pénztárczáját, melyben 750 korona és három vasuti szabadjegy volt. A gyanu egy utitársára irányul, ki egy közbe eső állomáson kiszállt. *Skardek* Ignác szófiai osztrák-magyar konzulátus attaséak a zsebéből Bécs és Budapest között a vonaton kilopták a pénztárczáját, a melyben közel ezer korona volt.

* **Halálos végű baleset.** Ózd állomáson *Szücs* József gyári munkás munka közben a vasúti kocsi közé került, melyek összeütközése folytán a szerencsétlen holtra zuzódott. A kir. ügyészség a sajtó-szétgépeti kir. járásbírósg közbenjöttével elrendelte a hulla boncolását.

* **A fátyolos hölgy.** Kellemetlen utikalndja volt e napokban a budapesti gyorsvonaton *Hoffner* Ignác gabonakereskedőnek, ki Budapesten vonatra szállva, Grázba akart utazni. — A keleti pályaudvaron egy másodosztályú fülkébe szállott s alig hagyta el a vonat az állomást, mely álomba merült. Komáromban hirtelen felébredt. Egy nővel találta magát szemközt, ki látszólag figyelmesen olvasott egy sárgakötésű, vékony könyvet. Sötét selyem ruhát viselt, fehér betéttel és feltűnő kalapot hordott a fején. Arca pedig sürüen le volt fátyolozva. Semmi ékszer nem volt rajta, mindössze egy jegygyűrűt viselt az ujján. *Hoffner* a kellő formalitások között benutakozott a kellemes külsővel díszeskedhető utitársnőnek és csakhamar élénk beszélgetéssel üzték el az utazás unalmait. Győrben, míg a vonat az állomáson tartózkodott, megöszonáztak, majd pedig együtt szállottak be a kocsiába, hol egy idősebb és intelligensnek látszó asszony ült már. Hármásban folytatták tehát utjokat Gráz felé. A két nő a társalgás során azt a tematét vette fel, hogy a mostani bankjegyek szebbek-e a régiéknél. *Hoffner* természetesen belevegyült a társalgásba és hogy szavainak nagyobb súlyt kölcsönözzön, a kocsii hálójában levő kis kézi táskájából elővett egy hatalmas pénztárczát, melyben állítása szerint 12,000 korona volt. *Hoffner* a most forgalomban levő bankjegyek mindenikéből vett elő egy-egy darabot, melyet a kis társaság természetesen élénk diskurzus közepette adott kézről-kézre. Midőn a tárgyat már agyonbeszélték, *Hoffner* ismét visszatette a pénzt a helyére. Kis-Czell állomáson *Hoffner* első utitársa, a fekete ruhás nő, bucsuzkodni kezdett; összeszedte esekély podgyászát és alig állott meg a vonat, sietve kiszállott a kocsiból, azután pedig hirtelen eltűnt a perronon sürgölődő sokaságban. Mielőtt a vonat Grázba érkezett volna, *Hoffner* egész véletlenül leverte a hálóból a kis kőzításkát. Bosszankodva emelte fel, hogy nem történt-e valami baja a finom angol szerkezetnek. — Ugyanekkor megakart győződni, arról is, hogy a táska tartalma rendben van-e? Meglepetéssel látta, hogy a pénztárca félig nyitva hevert a táskában és hogy a pénzből 2600 kor. hiányzik. Felfedezéséről rögtön közölte a Győrben beszálló utitársnővel, ki rögtön tanácsolta *Hoffner*nek, hogy a dolgot jelentse a rendőrségnek, mit *Hoffner* meg is tett. Az idősebb nő, már a vizsgálat érdekében is, azonnal igazolta személyazonosságát egy gráci postahivatalnok és egy ügyvéd által. *Müller* Ottónéknak hívják és egy gazdag ausztriai földbirtokosnak a felesége. A fátyolos utitárs, a ki Kis-Czellben kiszállott, egy zsebkendőt felejtett a kocsiban. A finom, batiszt kendő egyik sarkában F. G. monogrammm látható. A gráci rendőrség a titokzatos hölgy kilétének kinyomozása iránt megtette az intézkedéseket.

x Legujabb női ruhakelméket és más divatáru cikkekét légczelszerűbb **Braunfeld** Sándor áruházában beszerezni, a mennyiben ez az egyedüli üzlet, hol a legszorosabb **szabott ár** minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a túlfizetés ki van zárva.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

5	4	2	17	Egy megyének neve
19	23	15	8	Virágok között érezzük
3	20	6	17	Óráknál is alkalmazzák
	25	14	27	Sokakat tesz boldoggá
1	7	18	17	Női név
	22	8	12	Növény kel belőle
16	11	9	21	A gömböt is így hívják
	24	10	26	Mutató szó
		1—27		Egy régi népdal első sora

Ezen rejtvény megfejtését október hó 12-én megjelenő 33-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje október 8.

F. é. 29-ik számunkban közölt rejtvény megfejtése:

A legelső magyar ember a király.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Makács András nyerte meg, kinek czímére Puskin S. „A kapitány leánya” című kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

L. S. Mi is olvastuk — az Önéhez hasonló lelki gyönyörűséggel — J. altábornagynak a katonai fegyelmet „hüen” illusztráló érdekes sétáját a vonaton. Ösztjük véleményét: a séta nagyon érdekes és felette természetes.

L. J. Miskolcz. A „Vasutasok Családi Naptára” e télen is meg fog jelenni a szokott terjedelemben és tartalommal. A szerkesztő-bizottság készséggel közöl cikkekkel mindazoktól, a kik az 1902. évi naptárba dolgoztak. — A névaláírásra vonatkozó kérdése értelmetlen absurdum. — A küldött cikket alkalomadtán fölhasználjuk.

P. B. Köszönettel vettük.

F. E. A csikasz ordas is (lásd Pényes: „Kurucz Feja Dávid”) és a toportyán féreg is (Arany „Foldi”) farkast jelent.

Felelős szerkesztő: Ifj. Görgey László

Képtelen Történetek.

Jrta

Ifj. Görgey László.

(Irentruh.)

Tartalma:

Előszó.	7. A nazarénus.
1. Egy szerencsétlen állótás.	8. Mikor fedezték fel Amerikát?
2. A balesetbiztosítás.	9. Az én pártfogoltam.
3. Ne keresd a boldogságot messze földön sohasem.	10. Szer a rossz álmok ellen.
4. A kalapok.	11. Lovagias ügy Laps-háton.
5. Szerelmem története.	12. A balsejtelem.
6. Hajdan és most.	

Ára 1 korona.

GROSZMAN LIPÓT

az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, karlsbadi és sajátkészítményű

czipőraktárába

Miskolczon, Széchenyi-utca 101. szám alatt,

(Lloyd-szállóval szemben)

az **őszi és téli idényre** megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók

férfi, női és gyermek-czipők és csizmák

ugyszintén saját készítményű férfi **bagaria** csizmák.

Előkelő összeköttetésekkel fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat bámulatos olcsó árban árusíthatom.

Egyben bátorkodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni a valódi „MACART” czipő-ujdon-ságomra, mely mindennemű lábfájást egyrészt elmulaszt, másrészt megszüntet, e tekintetben a legjobban ajánlhatom s kizárólagosan nálam kapható.

„Vasuti és gyári alkalmazottak 10% engedményben rész sülnek. — Valódi oroszországi női és férfi **sárczipők** a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban beszerezhetők — Általánosan ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szíves pártfogását és maradok tisztelettel

GROSZMAN LIPÓT.

Chebraux és sárga czipő-kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

XXXXX Alkalmi vétel! XXXXX

Egy kitűnő Langer féle

universalis kamara

(a legjobb fénykepező készülék)

3 dupla esetttával, 12 lemezre való toldalék-kamarával, Steinheil-féle dupla Anasztigmat-lencsével, mely oly fényerős, hogy kedvezőtlen idő esetén is alkalmas pillanatfelvételekre, valamint nagyításokra is.

eladó.

Beszerezési ára 220 frt, jelenleg pedig **féláron átvehető.**

Megbízható vasutasnak részletfizetésre.

Ajánlatok a Haladás kiadóhivatalához küldendők.

XXXXX Alkalmi vétel! XXXXX

Utánzásoktól tessenek óvakodni.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak...

RÁCZJENŐgyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzett gyógyszerárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arcz- és kéz bőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőkől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá **Iris balsam szappan**, 1 db. ára 70 fill.

Hozzá **Vénus arczpor**, fehér, rózsás és erém színökben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.

2. **Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány esettel egykori száj-öblögető vízbe, kellemes szájját kötésnőz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér.

Hozzá **(Pyrethro) növény fogpor**, mely a fogakat desinfectálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájzszeremet nem használták és fogfájás van, ajánlják a kitűnő jó hatású **(Pyrethro) sveiczi fogesepp**. 1 üveg ára 50 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

Lábizzadás ellen Salyck Dermassant port, 1 doboz ára 1 korona.

Szőrvesztőnek Depilatoriumot, 1 üveg 1 korona.

Ruh Crúhatka ellen) Naphtol kenőcs, 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Kőszvény ellen I—II. számú Tengeri kőszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árajegyek utasításokkal megküldetnek

Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonzerket, úgy monnyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általában házi szerek gyánánt legjobban alkalmaszhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **RácZ Jenő** gyógyszerész Miskolczen.

3. **Hajerosító (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetemi tanár előírása szerint készítve, a hajhullást és fejbőrkorpusodást meggátolja, valamint egyéb fejbőr-betegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.

4. **RácZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zsírmes balsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.

5. **Cannabin** (tyukszemebalsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Kisebb rendeléseknek pénz előre beküldéssel